

Verksamhetsplan för Gamla Uppsala Montessoriförskola 2016

Normer och värden

Vi strävar efter att förskolan ska vara en miljö som genomsyras av kärlek, trygghet och ett demokratiskt klimat där alla barn blir synliggjorda och bekräftade för dess unika egenskaper och för vad de är.

Vi strävar efter att varje barn utvecklar tillit till sig själv och förmåga till självständighet, ansvar, solidaritet och empati.

Vi ger barnen redskap till att bearbeta och lösa konflikter som bygger på respekt för varandra.

Vi strävar efter att varje barn skaffar förståelse för alla människors lika värde oberoende av kön, ålder, utseende, social eller etnisk bakgrund.

Vi strävar efter att varje barn utvecklar sin förmåga att upptäcka, reflektera över och ta ställning till olika etiska dilemman och livsfrågor.

Vi strävar efter att varje barn utvecklar respekt för allt levande och förståelse för sin egen delaktighet i naturens kretslopp.

Utifrån våra ledstjärnor har vi arbetat fram vår värdegrund

- 1. Att hjälpa barnen göra det själv**
- 2. Att skapa trygg, harmonisk, kärleksfull och lugn miljö**
- 3. Att erbjuda utmanande och utvecklande miljö utifrån VARJE barns behov och intresse**

Utveckling och lärande

Vår förskolas verksamhet präglas av Montessoripedagogiken där barnens miljö är **förberedd** och formad efter barnens behov och där omvårdnad, omsorg, fostran och lärande bildar en enhet.

Varje barn får möjlighet att utveckla sin personlighet utifrån sina inneboende möjligheter individuellt och i samvaro med andra barn.

Miljön är öppen, innehållsrik och inbjudande med plats för upptäckande lek, lustfullt lärande, kreativitet som utgår från barnets erfarenheter, intressen och behov.

Vi skapar förutsättningar för att varje barn utvecklar sin förmåga att lyssna, berätta, reflektera och ge uttryck för sina uppfattningar. Vi arbetar i små grupper och individuellt med barnen för bättre och öppnare kommunikation.

Förskolans skyldigheter vid misstanken om att ett barn far illa

Enligt socialtjänstlagen har förskolans personal skyldighet att anmäla föräldrar till socialtjänsten om det finns misstanke att ett barn far illa p.g.a. fysisk eller psykisk misshandel eller om föräldrarna sviktar i omvårdnaden.

Förskolans rutiner är att förskolan tar kontakt med områdets förebyggargrupp och rådgör och i förekommande fall be att förälder själv tar kontakt med dem. I annat fall åligger det föreståndaren att ta kontakt med socialtjänsten som i sin tur gör en utredning av familjen.

Metoder och material

För att uppnå ovan nämnda mål arbetar vi efter tre grundprinciper:

- Den förberedda miljön

- Läraren som vägledare

- Frihet och ansvar

Den förberedda miljön

Gamla Uppsala Montessoriförskola erbjuder en estetisk och stimulerande miljö som är utforskarvänlig och lätt att orientera sig i då var sak har sin bestämda plats i rummet. Miljön är helt anpassad efter barnens storlek vilket skapar trygghet och självständighet. Miljön är betydelsefull för utvecklingen på alla plan; fysiskt, psykiskt, intellektuellt emotionellt och socialt.

Praktiska livet aktiviteter

Vardagliga sysslor som vuxna utför, så som tvätta, stryka, putsa, hälla, baka etc. Små barn har ett stort behov av att imitera oss vuxna för att bli delaktiga i sin miljö. Genom materialet utvecklar barnen sin koncentration, sin koordination och sin självständighet.

Sinnestränande material

Det sinnestränande materialet förfinar barnens alla sinnen som syn, hörsel, lukt, smak och känsel. Det hjälper barnet att ordna intryck och klassificera sin omgivning.

Språkmaterialet och kommunikation

- Det talade språket
- Det skrivna språket
- Det lästa språket

Fungerande kommunikation är en förutsättning för lärande. Vi skapar möjligheter för barnen att uttrycka sina känslor, påkalla uppmärksamhet, uttrycka sina behov, berätta vad man varit med om, följa resonemang och diskutera.

Matematik

Barnen får på ett sensoriskt sätt uppleva matematikens grunder. Vi utgår från det konkreta materialet som tränar matematiskt och logiskt tänkande. På förskolan används alla tillfällen i vardagen att använda det matematiska sinnet. Genom att använda kroppen vid sifferinläring, t.ex. att känna på sandpapperssiffror, hoppa på en siffermatta, klappa händerna, räkna antal och implementera matematik utomhus (tex. räkna antal stenar) använder vi matematik i vardagen.

Matematiken finns överallt. Vi skaffar situationer där barnen får möjlighet att utveckla sin förståelse för rum, form, läge och riktning, grundläggande egenskaper hos mängder, antal och ordning.

Kultur

Vi ger barnen kunskap och förståelse för den egna kulturen genom att fira olika högtider, fester, maskerader, dans, teater, musik osv.

Målet är även väcka intresse för andra länder och deras kultur genom olika aktiviteter.

Vi har många olika kulturer representerade på förskolan och får genom barnens och föräldrarnas engagemang ta del av dessa. Vi försöker stödja och lyfta upp alla kulturer, traditioner och språk som vi har på vår förskola. Modersmålspedagogerna är aktiva deltagare i vår verksamhet.

Skapande aktiviteter

Barnen har alltid tillgång till skapande aktiviteter och möjlighet att pröva på, använda och utforska olika material och metoder. Genom dessa aktiviteter uttrycker barnen sin personlighet och lär sig därigenom lättare att förstå sig själv. *Processen* är viktigare än resultatet.

Bygg och konstruktion

Barnen får alltid möjlighet att utveckla sin förmåga att bygga och konstruera med hjälp av olika tekniker, material och redskap för att utveckla sitt logiskt och matematisk tänkande och koordination.

Läraren som vägledare

Lärares roll är att vägleda barnet i den förberedda miljön samt att stå vid barnets sida som en ledare i en kunskapsskapande process.

En positiv anknytning mellan lärare och barn är den viktigaste grunden.

Ett motto är att alltid uppmuntra barnet till självständighet i kombination med hänsynsfullhet.

Den vuxnes ambition är att varje dag se till att alla barn bli sedda.

Den vuxne är barnets förebild och den som ser till att varje barn får rätt stimulans och uppmuntran.

Det är de vuxnas ansvar att skapa en positiv miljö genom att använda positiva budskap.

De vuxnas kroppsspråk, tonläge, språkbruk och attityder påverkar barnen och är en del av barnets miljö.

De vuxnas ansvar är att vara stöd för barnen i konfliktlösningssituationer.

Genom kontinuerliga observationer utformas en individuell planering för varje enskilt barn.

Frihet och ansvar

Barnen får röra sig fritt i förskolemiljön och i utemiljön. Vi har få men tydliga regler, t.ex. att inte störa ett annat barn som är koncentrerad på en uppgift eller en lärare som är upptagen med att visa ett material för ett annat barn. Genom detta visar vi respekt för varandra. Genom olika rollspel lär sig barnen de sociala reglerna som de sedan applicerar på verkligheten. På förskolan ska barnet kunna välja en meningsfull aktivitet och ta ansvar för sina egna handlingar.

Det fria arbetssättet lär barnet balansen mellan sin egen frihet, gruppens behov och gemensamma regler. I åldersblandade grupper där de äldre barnen är förebilder utvecklas en naturlig hänsynsfullhet och hjälpsamhet. De yngre barnen lär sig mycket och inspireras genom observation av de äldre och deras aktivitet. Den frihet som råder i förskolan leder till att barnen blir självständiga och tar egna beslut, vilket i sin tur gör att en stark självkänsla utvecklas.

Leken

Fri lek är en av dominerande sysselsättningar på förskolan. Barn bearbetar sina upplevelser genom lek, och de aktiviteter som finns på en Montessoriförskola är för barnens lek. Leken är barnens arbete. Sociala färdigheter, kreativitet, kommunikationsförmågor, värderingar och trivsel utvecklas i den fria leken som barnen själva väljer och uppskattar. Efter barnens behov alterneras aktiviteterna.

Rörelse

Gymnastik, lekar, dans, avslappning m.m. har 5-6 åringar varje vecka i en lokal i närheten. På förskolan finns även spontana och strukturerade rörelsepass för den grovmotoriska utvecklingen.

Utomhus är tillfällen till rörelse många, både i tillrättalagd miljö och i den naturliga miljön.

Utflykter i närmiljö

Alla årstider genomförs regelbundna utflykter för att uppleva årstidens skiftningar och få känsla för allt levande för att på tidigt stadium lära sig att värna om vår miljö. Leken och fantasin utvecklas också i naturlig miljö. Vi gör även utflykter till parker och museum för att upptäcka staden som vi bor i.

Konfliktlösning

Den sociala utvecklingen hos barnen stärks också genom att ha samtal om t.ex. omtanke, hjälpsamhet vänskap, likhet, olikhet, olika känslor, rättigheter, konflikter m.m. Genom att sätta ord på och tala om barnens olika känslor blir de bekräftade och lär sig att känna medkänsla med andra.

När barnen ska lösa konflikter är de vuxna med som stöd. Vår konfliktlösningsmetod går ut på att var och en får berätta vad som har hänt och den vuxne ställer frågor på ett icke-dömande sätt med intresset på Vad? Var? Hur? När? Vem?

Vi undviker också varför-frågor för att inte barnet ska gå i försvar och låsa processen.

Intresset fokuseras på vad som har hänt utan att skuldbelägga någon. Sedan får de inblandade

värdera det inträffade genom att svara på frågor om hur de kände sig, om de tycker att det är bra att det blivit som det blivit. Hur kan ni göra varandra glada igen? Vi talar om hur de ska göra nästa gång en konflikt uppstår, hur man ska lösa den. Barnen får själva komma med förslag.

Om man tar itu med konflikter här och nu, lär det också andra barn runt omkring hur man kan lösa problem.

Arbetsorganisation

Förskolechefen har det yttersta ansvaret för att verksamheten bedrivs i enlighet med målen i läroplanen och uppdraget.

Platsansvarig förskollärare har det övergripande pedagogiska ansvaret.

Arbetet på förskolan bedrivs i arbetslag, där förskollärare, montessorilärare och montessorilärarassistenter gemensamt planerar hur arbetet ska fördelas så att var och ens kompetens tas tillvara. All personal har ansvaret för att verksamheten bedrivs enligt Montessoripedagogiken.

Personalen har ansvar för att genomföra en gång om året samtal med vårdnadshavare om barnens trivsel, lärande och våra pedagogiska insatser i varje barns utveckling.

Utvecklingsområde

2016 kommer vi att prioritera dessa områden i verksamheten:

1. Systematiskt kvalitetsarbete: utvärdering, uppföljning och utveckling

Målet är att få kunskap om förskolans kvalitet och verksamhetens organisation, innehåll och genomförande. Det handlar ytterst om att utveckla arbetsprocesser, kunna bedöma om arbete sker i enlighet med målen och undersöka vilka åtgärder som behöver vidtas för att förbättra förutsättningarna för barn att lära, utvecklas, känna sig trygga och ha roligt på förskolan.

2. Antidiskriminerings- och likabehandlingsarbete

Syfte med likabehandlingsarbete är att främja alla människors lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder.

Vi strävar efter att höja våra kompetenser för att på ett medvetet och professionellt sätt förebygga och motverka diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling. Vi ska arbeta aktivt för att varje barn utvecklar förståelse för alla människors lika värde, tar hänsyn till och lever sig in i andra människors situation.